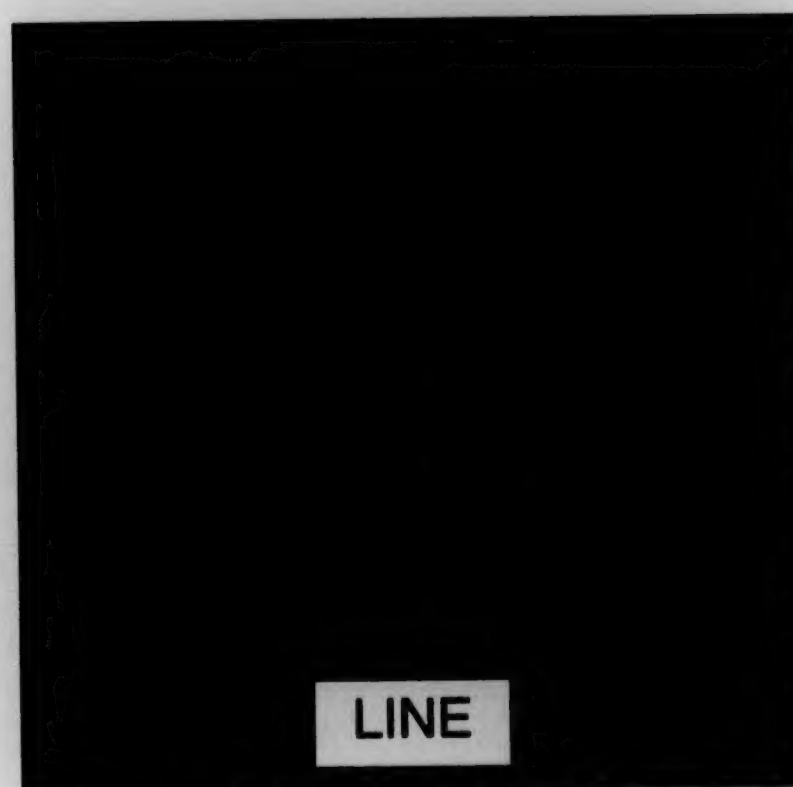
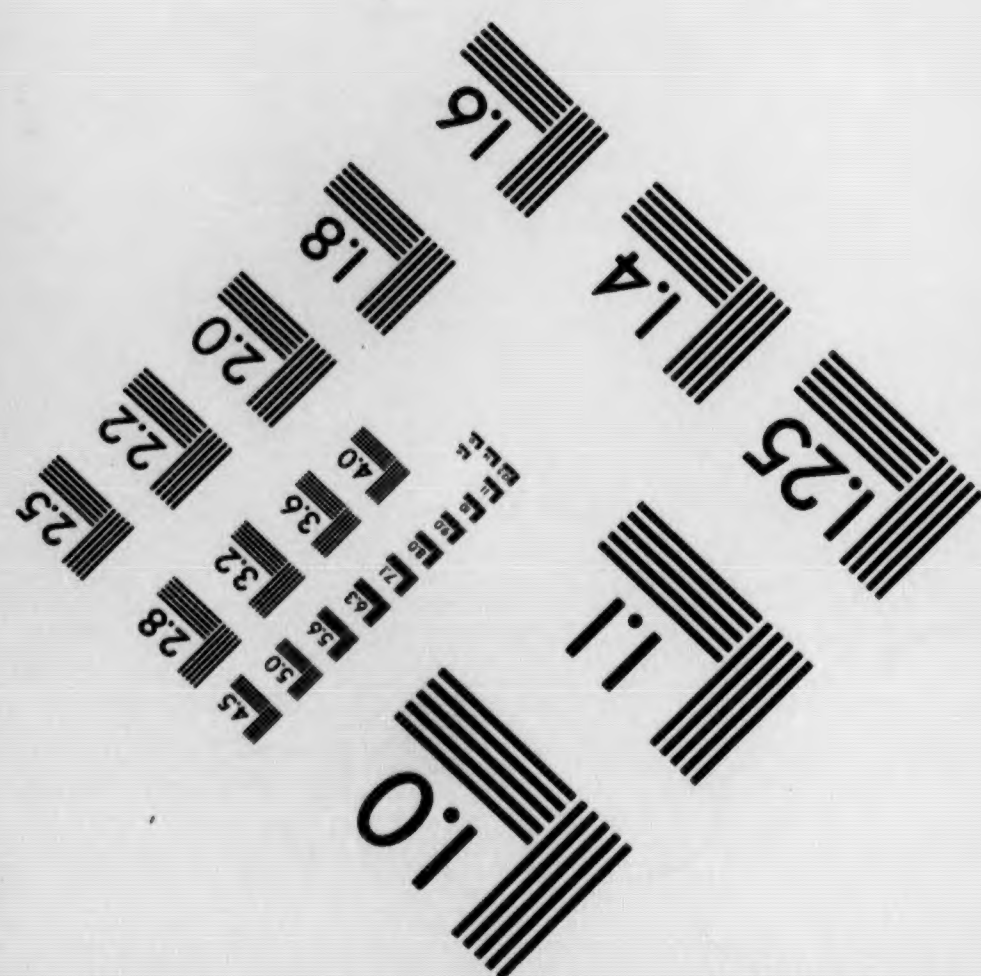
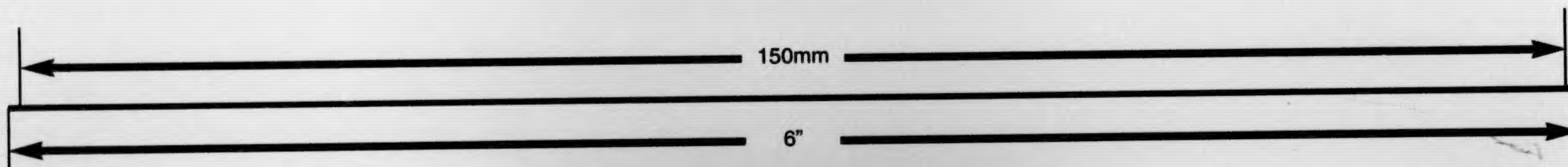
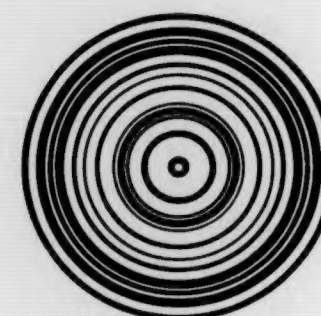
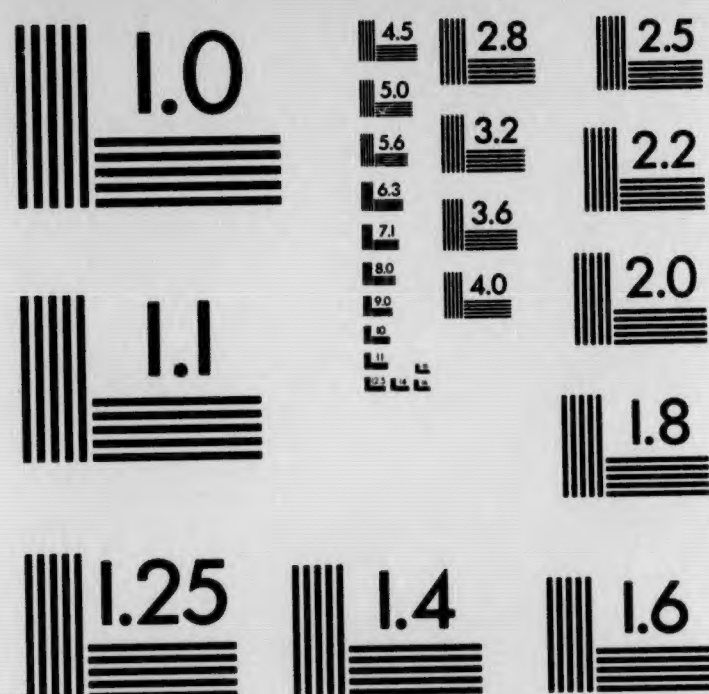
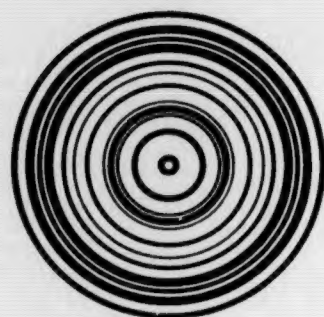
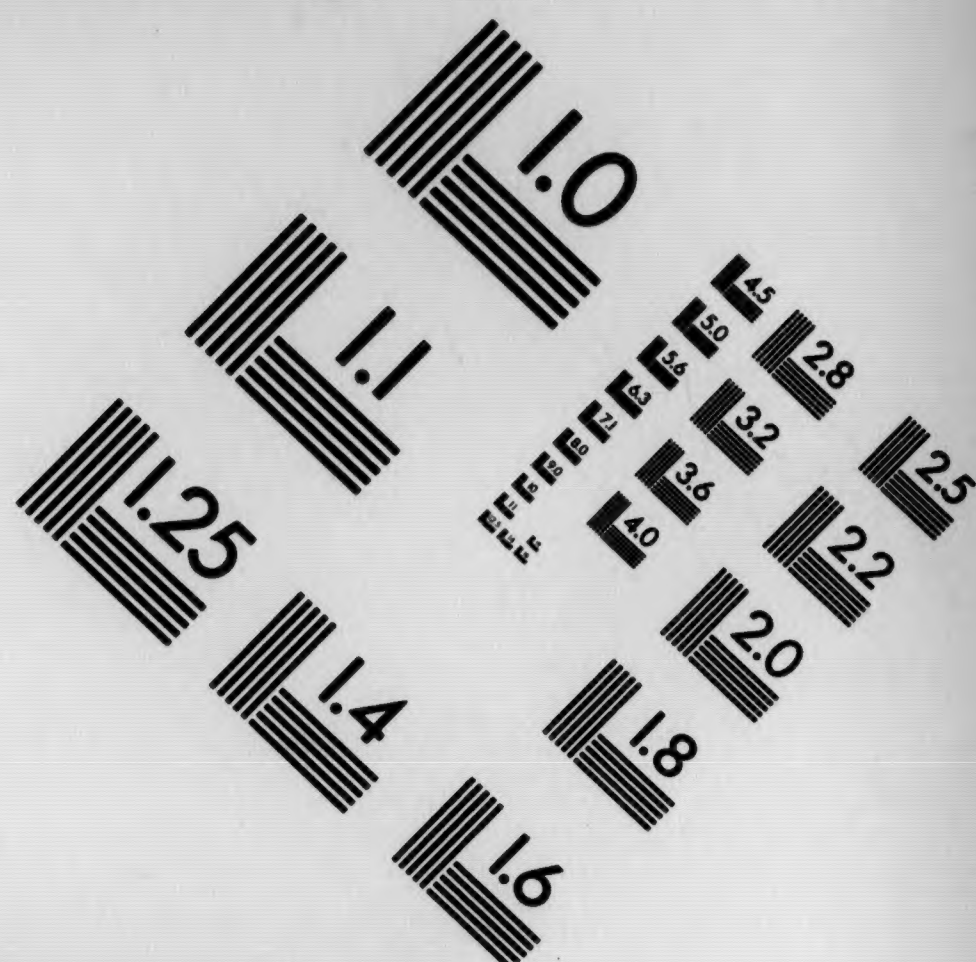
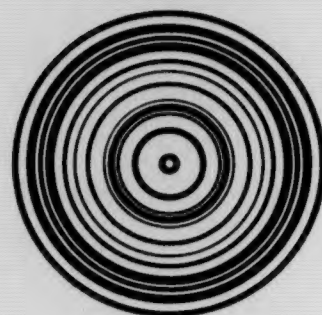
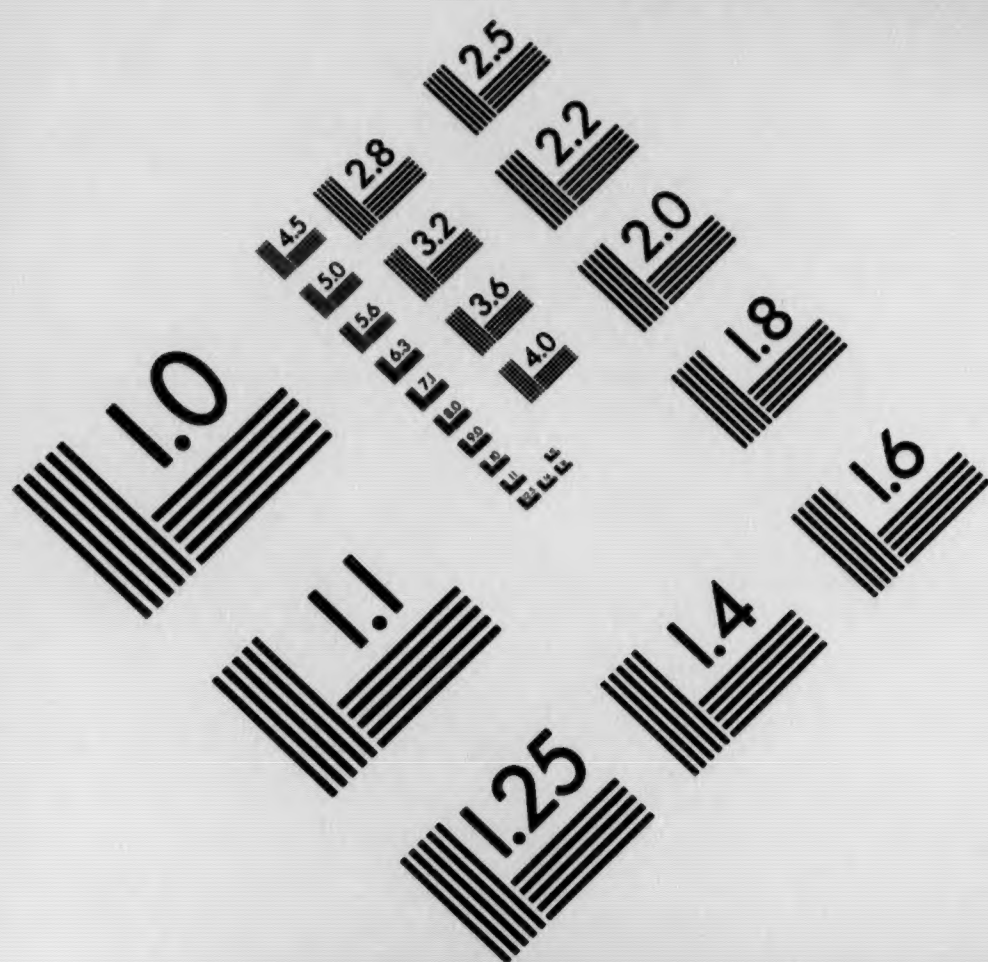

START

2

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
100 N. 5TH ST. NEW YORK 17, N.Y.

CONTROL TEST TARGET for Kodak Quality Monitoring

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz
Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww

Note: This target is intended for routine quality control checking and uniformity.
It is not to be used for certification of meeting any ANSI or ISO Standards for image quality requirements.
Note: To record background density, use a blank sheet of white paper.

Document Imaging
EASTMAN KODAK COMPANY
Rochester, New York 14650
1-800-232-8811

DOCUMENT
IMAGING

Microfilmed 2005
By the
Center for Jewish History

For
YIVO Institute
For Jewish Research

NEW YORK, NY

Reproduction may not be made
without permission.

YIDDISH DRAMA

PRESERVATION

PROJECT

YIVO
LIBRARY

REEL

Y-2005-1914.21

**Melamut, Yud Lamed.
Di Seyder-nakht :
eynakter.
Filadelfye, [194-?].**

BIBLIOGRAPHIC RECORD TARGET
YIVO INSTITUTE FOR JEWISH RESEARCH

Master negative Storage Number Y-2005- 1914.21

Melamut, Yud Lamed.
Di Seyder-nakht : eynakter.
Filadelfye : [s.n.], [194-?].
8 p. ; 21 cm.

1. Yiddish drama.--lcsh
I. United States-Pennsylvania-Philadelphia II. Yiddish books from the
Harvard College Library ; YI 1302.

ID : NXYH04-B46
CALL #: /36567

CC: 9114

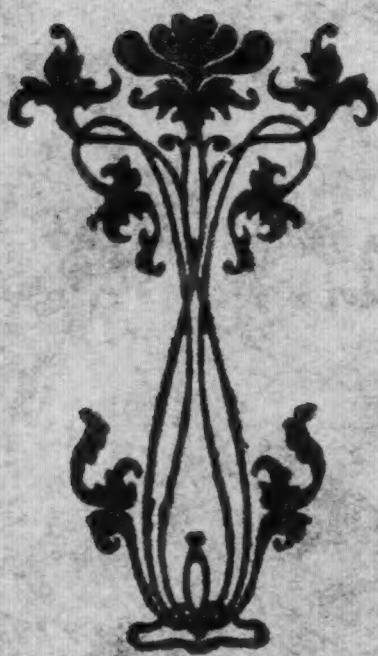
DCF: [HBR]

Reduction ratio X 10.0

די סדר-נאכט

(איינאקטער)

פון יוד לאמערד מאלאמוט

אויסגאבעס אדרעס :

207 ס. 42טע גאס

פילאדעלפיה 4, פא.

8/36567

די סדר-נאכט

(איינאקטער)

פון יוד לאמעד מאלאמוט

פערזאנען:

ברוך, דרייצן יאר אלט.
רחל, זיין שוועסטער, פערצן יאר אלט.
משה-דוד'ל, זיבן יאר אלט.
(אלע זענען ניט לאנג אין לאנד.)
דזשיק, א שוועסטער-קינד, געבוירן אין אמעריקע. ברוך'ס יארן.

צילי, זיין שוועסטער, אין רחל'ס יארן.
סייד, זייער שוועסטער, אין משה-דוד'ס יארן.
צייט: אונזערע.

(אן עסצימער ביי די אמעריקאנער, עס ברענט אן עלעקטרי-
שער לאמפ, האלב טונקל, אין א ווינקל. אויפ'ן טיש א פעקל
מצות, נאך ניט צעפאקעוועט, עטליכע גלעזער און שאַלן. פון גאס
לויפען אריין:)

ברוך, רחל, משה-דוד'ל (יום-טוב'דיק אויסגעפוצט), גוט יום-
טוב, גוט יום-טוב! (ווערן צעטומלט, ווען זיי געפינען קיינעם
ניט, קוקען זיך ארום אין אלע זייטן, קוקן זיך איבער אנשווישט.)
רחל: (צו ברוך'ן, מיט כעס) א מצוה אף דיר, א מצוה. איך
האב דיר פריהער געזאגט אז מ'דארף היינט ניט גיין אהער! (ווי
צו זיך אליין:) פאסעס האט ער פון מיר געריסען, קום צו די
קאזינס, קום! נו, איצט ביזטו שוין צופרידן?

ברוך: (ווייל זיך ניט אונטערגיבן, כאטש ער ווייסט אז זי איז
געווען גערעכט.) האב איך געוואלט גיין, האב איך געוואלט! מו
מיר עפעס!

רחל: (טרעט צו נעהענטער צו אים:) שא, וואס ביזטו נאך
ברוגז? דו ביזט נאך גערעכט, וואס? דו ווייסט דאך, אז ביי אונז
איז היינט שענער און פריילאכער ווי ביי זיי, די אמעריקאנער!
וואס זענען מיר געלאפן אהער, פרעג איך דייך!

ברוך: (ווי ער וואלט זיך געוואלט פארענטפערן:) דו פאר-
שטייסט, איך האב געוואלט זען ווי די אמעריקאנער פראוון א סדר.
רחל: זאג, האסט געמיינט, אז דא איז פריילאכער!

ברוך: און אז יא, איז אן עוולח? וואס איז? עס איז אפגע-
פאלען פון דיר א שטיקל? זע נאך ווי זי דערארבעט אביסל!
רחל: (געערגערט) איך פרעג דייך וואס וועלן מיר דא טאן?

8/36567

(ווייזט שפאטיש אויפ'ן טיש) א שיינער טיש! ניט קיין בענש-
לייכטער, ניט קיין ליכט, (ווייזט אן אפ'ן פעקל מצות:) א פעקל
מצות אפילו נאך ניט צעפאקעוועט. עפעס גארניט ווי ביי אידן,
ביי מיין ווארט! זאג דעם אמת, ברוך, דיר געפעלט דאס?

ברוך: מיר געפעלט ניט אסאך זאכן ביי אידן אין אמעריקא!
האסט געזען אין גאס? וואס זאגסטו וויפיל אידישע קלייטן
שטייען אפען, פונקט ווי ביי די גוים!

רחל: (פארטראכט, ווי אריבערטראגען ווייט פון דאנען)
און דארט וואו עס איז אמאל געווען אונזער היים, דארט איז דער
פסח געווען אזוי שיין! שא, שטיל, אלע קראמן צוגעשלאסן, יעדע
אידישע הויז אויפגערעמט, אויסגעפוצט, ליכטיג, פריילאך, א
מחיה!

ברוך: (ווערט מיטגערופן) אפ'ן טיש שטייען די גרויסע בענש-
לייכטער, און ווען מען גייט פון שול ווינקען די בענש ליכט דורך
די פענסטער!

רחל: (אין זעלבן מאָן) היינט די ווייס-געדעקטע היסב-בעטן,
זיינען דאך אזוי כשופ'דיג!

ברוך: (קוקט זיך נאכאמאל ארום) זע נאך, זאלסטו מיר גע-
זונט זיין, אפילו קיין היסב-בעט איז נאך ניט צוגעגרייט ביי זיי!

משה-דוד'ל: (וועלכער איז די גאנצע צייט געשטאנען מיט
ביידע הענט אין די קעשענעס פון זיין נייען גארניטערל) און די
כוסות, וואו זענען ערגעץ זייערע כוסות, הא?

ברוך: (בייזלאך) זויפער קליינער, איהם ליגן אלעמאל די
כוסות גאר אינזינען! (צו רחל'ען:) וואו דיינקסטו, זענען זיי ער-
געץ, הא?

רחל: (שפאטיש) מן-הסתם נאך אין קראס. וואס פאר-
שטייטו ניט?

ברוך: (איראניש) שיין, זער שיין! צו דער סדר-נאכט אויך
אין קראס! דאס געפעלט מיר שוין גארניט! רחל, דו געדיינקסט
ביי אונז אינדערהיים, אפילו ביי די ארמיסטע, וועמען די מאמע
פלעגט אריינשיקן אייער מיט מצות אף פסח, אפילו צו זיי, אז
מ'איז אריינגעקומן פסח אפדערנאכט, האט דאך געשמעקט אין
אלע ווינקעלאך! שענער געווען ווי ביי די אמעריקאנער קאזינס!
משה-דוד'ל: (נאך אלץ מיט די הענט אין די קעשענעס) ברוך,
וועסט מיר קויפן ניסלאך?

ברוך: (בייז) אום יום-טוב קויפט מען קיין ניסלאך, גוי!
וואס-זשע ביזט שוין אויך אן אמעריקאנער ספארט?

רחל: איך האב שוין געקויפט ניסלאך, האב איך שוין גע-

קויפט. וועסט קומן אהיים וועל איך דיר גיבן ניסלאך! וועל איך
דיר!

משה-דוד'ל: (איינגעשפארט) טו קום אהיים, קום!
ברוך: (הערט זיך איין) שא'מ נאך. דאכט זיך, אז מ'גייט!
(פון יענער זייט מיר הערן זיך שטימן, אין איילעניש קומן
אריין די אמעריקאנער קינדער)

דזשייק, צילי, און סידי: (אין וואַכעדיגע קליידער, דזשייק
אהן א היטל, די האר צעשויבערט) — העלא קאזינס, העלא!
ברוך: (מיט פארוואורף) אום יום-טוב זאגט מען ביי אייך
העלא?

צילי: (מיט א פול מויל מיט גומי) שור, וואס דען זאגט מען?
משה-דוד'ל: (מעשה גרויסער בחור) מ'זאגט, גומי-טוב,
זאגט מען, ווייסט גארניט?

סידי: (צו משה-דוד'לען) מויש, קאס, לעמ'ס פלעי ווהיט די
דאל!

משה-דוד'ל: אום יום-טוב שפילט מען ניט מיט קיין דאל!
סידי: (אין ענגליש) ווהאי?

משה-דוד'ל: (שטאלץ) היינט איז פסח. היינט דארף מען
שפילן אין נים! היינט איז יום-טוב!

סידי: (לאכט פון אים) גא, אן, יו'ר קרעזי, מויש!
ברוך: (איראניש) ביי זיי איז ניט פסח, ניט יום-טוב. ביי
זיי איז ווי אלע טאג פון א גאנץ יאר!

צילי: (נאך אלץ מיט דער גומי אין מויל) אזוי! ביי אונז
דו זאגסט ניט יאנמעה (ווייזט אפ'ן פעקל מצות) און דאס וואס
איז? (צו דזשייק'ען) סעי דזשייקי, ווהאט דו יו קאל איט?
דזשייק: (לאכט) איי טהינק דעי קאל איט מא-מאצוט.
דע'צ'איט! מאצוט!

משה-דוד'ל: (פלאצט ארויס אין געלעכטער) גיי, גיי! איך
ווייס בעסער! מ'זאגט מצות, זאגט מען!

ברוך: (פארשענד) און וואו איז ערגעץ דיין פאפא'ס סדר?
צילי: (צום ברודער) ווהאט דאז הי מען סיידער?
רחל: (לאכט) דו ווייסט ניט וואס א סדר איז, גרויסע מויד!
ברוך: איך מיין דעם וויין מיט די כוסות, דעם מרור מיט די
חרוסת!

דזשייק: (צו צילי'ן) היער איז וואָן אן מי, סיס!
משה דוד'ל: און דאס גערגעלע? וואו איז אייער גערגעלע, הא?
ברוך: (צו דער שוועסטער) פונקט ווי ביי די גוים, ווי איך
בין א איד!

רחל : און וואו איז ערגעץ דער אַנקל מיט דער טאנטע ?
 דזשייק : היינט איז דאך שבת אפדערנאכט, זיצן זיי שפעט
 אין סטאָר !
 משה-דוד'ל : גוי ! היינט איז דאך יום-טוב, אוי, א גוי !
 דזשייק : (צו ברוך'ן) מו דערצייל ווי איז ביי אייך ?
 ברוך : (צופרידן וואָס דזשייק איז אינטערעסירט געוואָרן) ביי
 אונז ? ביי אונז האָט מען היינט געמאכט פסח, פארשטייט, פסח,
 ווי אין יוראָפּ, ווי ביי אלע אידן !
 צילי (כאפט ארויס דעם גומי פון מויל), און ווי ביי אלע אידן
 פסח? דערצייל, ברוך !
 רחל : (צו צילי'ן) קום אהער, צילי, זען זיך לעבען מיר, איך
 וועל דיר דערציילן ווי ביי אלע אידן איז פסח !
 צילי : (רוקט זיך צו א שטול צו רחל'ען, דזשייק זעצט זיך
 לעבן ברוך'ן, סייד ווארפט אוועק די ליאלקע, און צוזאמען מיט
 משה-דוד'לען זעצן זיי זיך לעבן זיי אפ'ן קארפעט).
 רחל : ביי אונז האָט מען א גאנצע וואָך גערייניגט און גע-
 וואשן. אלע חמץ'דיקע כלים אוועקגעשטעלט, מ'האָט אריינגענומן
 נייע, פסח'דיקע ! פארשטייט ?
 ברוך : (רעכנט אויס א צעטל) פסח'דיקע גלעזער, פסח'דיקע
 טעלער, לעפל, גאָפּל-מעסער !
 משה-דוד'ל : (כאפט אונטער) און פסח'דיקע כוסות הע !
 (די אמעריקאנער קינדער זיינען נייגעריג ווי זיי וואַלטן דאָס
 געהערט צום ערשטן מאל, און)
 רחל : (דערציילט ווייטער) און ווען דער פאפא מיט ברוך'ן
 זענען אוועק אין שול, האָט די מאמע געשפרייט א ניי טישטוך,
 האָט געשטעלט די מעשענע לייכטער, און האָט געבענשט ליכט.
 צילי : (קוקט זיך איבער מיט'ן ברודער) טהעט סאונדס
 ווערי פריטי !
 משה-דוד'ל (ווי ער וואַלט זיך דערמאָנט פון פאראיאָרן) אפ'ן
 טיש שטייט די קערה מיט מצות, און אף די מצות וועט מען
 לעגען א גערגעלע, אן איי און חרוסת !
 צילי : וואהאט איז הי טאָקינג עבאומ !
 ברוך : (לאכט) חרוסת, דאָס איז צעהאקטע עפל מיט ניס,
 מיט צימרינג, פארשטייט, מען רופט עס חרוסת !
 רחל : און מרור ? (מאכט אוועק מיט דער האנט) ווי וועלן זיי
 וויסן וואָס מרור איז !
 ברוך : (פילאָזאָפיש) מרור ! מרור מיינט ביטער ! אבער, עט !

וואָס ווייסט אמעריקא וואָס ביטער איז ? ביטער איז אונז געווען
 פאראיאָרן, פאר צוויי יאָרן, מיר וועלן קיינמאל ניט פארגעסן
 דעם טעם פון מרור ! זיך געוואַלגערט אין קעלט, געפרוירן, גע-
 הונגערט, געלאָפּן אלעמאל, זיך געשלעפט הונגעריקע ! אבער
 אמעריקא ? אמעריקא ווייסט נאָר איין זאך — ביזנעס ! שבת ביז-
 נעס, יום-טוב ביזנעס !
 דזשייק : גאָ אהעד, ברוך, דערצייל !
 ברוך : נאָר אז מ'קומט פון יוראָפּ ווייסט מען וואָס ביטער
 איז ! (זעצט פאָר) און א קיטל ? ווייסט איר וואָס א קיטל איז ?
 צילי : יו מיען קעטל ! שור ! א קוה, א פערד ! דעמ'ס קעטל !
 משה-דוד'ל (שיסט אויס אין א געלעכטער) שיקסע, דו !
 א קיטל איז אזא ווייסער כאלאט וואָס דער פאפא טוט אָן
 ווען ער זעצט זיך צום סדר ! ווייסט גאָרניט ?
 דזשייק : און וואָס איז סידער ?
 ברוך : דער פאפא זעצט זיך אויף אן היסב-עט, לעבן א ווייס
 געדעקטן טיש, פארשטייט ?
 רחל : און אנטקעגן שטייען די אפגעפוצטע בענש לייכטער,
 עס ברענען אסאך ליכט, עס איז פריילאך, ליכטיק !
 — דזשייק : (צו צילי'ן) טהעט איז ווערי פריטי !
 צילי : אז פאפא וועט קומן, וועל איך אים זאָגן, ער זאָל אונז
 אויך גיבן (צו ברוך'ן) א וואטשעמיקאליט ! סידער, דיד איי סעי
 ראים ?
 ברוך : (דערציילט ווייטער) און מיר אלע זעצן זיך אויך צום
 סדר, דער טאטע גיסט אָן אלע כוסות מיט רויטן וויין !
 משה-דוד'ל (כאפט אונטער) איך האָב אויך א כוס'ע, הע,
 טאקע א בלויע, מיט קווייטעלאך ! און ס'איז אָנגעשריבן : לשנה
 הבאה בירושלים !
 רחל : (ווי פאר'חלוס'ט) און דער פאפא שטעלט זיך אויף,
 מאכט קידוש, און זינגט אזוי שיין !
 ברוך : דערנאָך מאך איך אויך קידוש .
 משה דוד'ל : (כאפט אונטער) איך מאך נאָר אביסל קידוש !
 איין ברכה : בורא פרי הגפן ! און ברוך פרעגט פיער קשות !
 איבער א יאהר וועל איך שוין פרעגן פיער קשות !
 דזשייק : וואהאט'ס קאשעס ? מיין מאמע רופט קאשע א סי-
 ריעל, קאשע, טהעמ'ס ראים !
 ברוך, צילי און משה-דוד'ל (שיסען אויס אין א געלעכטער)
 ברוך : דערקלעהרט זיי קשיות זיינען וואָס מ'פרעגט. מ'פרעגט
 פארוואָס עסט מען מצה, פארוואָס מרור, דאָס הייסט קשיות, פאר-
 שטייט ?

דזשייק און צילי: (ציהען מיט די אקסלען דערשטוינט) נו,
ווייטער, וואס נאך?

ברוך דערנאך זאגט מען די הגדה. דארט זענען דא שיינע
מעשה'לאך!

דזשייק (צו צילי'ן) דעם סאונדס לייק ע פעריטעיל! הע?
ברוך: גיי שוין גיי! גיי רעד מיט זיי! פעריטעילס ווייסען
זיי, און וואס עס איז געשיכטע, היסטאריע, הויבן זיי ניט אן צו
וויסן! אבער אז איר וואלט אלע געגאנגן אין דער שולע ווי מיר
גייען, וואלט איר געלערנט היסטאריע, געשיכטע, אז מ'לערנט ניט,
ווייסט מען ניט!

דזשייק: און וואס נאך?

רחל: צום פערטן כוס וויין עפנט מען די טיר, און עס קומט
שטילערהייט אריין אליהו הנביא!

צילי (לאכט און פרעגט איבער) עלי—הו?

רחל: אליהו הנביא! דו ווייסט ניט ווער אליהו הנביא איז,
שעמען מעגסטו זיך, גרויסע מויד!

ברוך: אז איר וואלט געגאנגען אין א שולע וואלט איר גע-
וואוסט, אז אליהו הנביא איז א שיינער אלטער איד, מיט א ווייטער
לאנגער בארד, ווי א זיידע! און פסח צום סדר קומט אליהו הנביא
אריין צום סדר איבעראל, ביי יעדען אידן. קיינער זעט אים ניט —
רחל: (כאפט אונטער) אזוי? די מאמע זאגט, אז פיצלאך
קינדער זעען אים, און ער לעגט זיין ווייכע האנט אף זייערע
קעפלאך, שמייכלט צו זיי, און בענשט זיי!

ברוך: צום סדר איז אליהו הנביא דא איבער דער גאנצער
וועלט. דער פערטער כוס איז אליהו הנביא'ס כוס, קומט ער אריין
שטילערהייט, פארזוכט א טראפן וויין, און גייט זיך שטילערהייט
אווועק ביז איבעראל!

דזשייק (כאפט זיך אויף איך ווייס! א דזשוואיש סאנטא
קלאז! הא?

רחל (לאכט) קוק אים נאך אן! סאנטא קלאז! געפעלט דיר
אביסל א פארגלייך! סאנט קלאז! אליהו הנביא איז דאך עפעס א
מלאך! ער קומט דאך ארונטער אין א רייטוואגן פון הימל!
צילי: (רוקט זיך צו געהענטער) גא אן! מעל סאס מאר!

ברוך: און דערנאך זינגט מען!

דזשייק: ווער זינגט?

רחל: אלע זינגען. דער טאטע, די מאמע, מיר אלע זינגען
אויך!

דזשייק: (קלאמערט זיך אן אין ברוך'ן) מו זינג עפעס פון
סדר!

רחל (שמעלט זיך אויף) קינדער, מיר וועלן פארשפעטיקן.
דער פאפא וועט זיך שוין כאלד זעצן צום סדר, ער ווארט אף אונז,
קינדער!

דזשייק: (פארהאלט רחל'ען) גייט נאך ניט! זינגט עפעס
פריהער!

משה-דוד'ל: (לעבעדיג) ברוך, דו ווייסט, איך געדיינק נאך
פון פאראיארן דעם חד גדיא!

דזשייק: (גלעט משה-דוד'ען) א, קאס אן מויש! זינגט מאקע!
משה-דוד'ל: לאמיר אלע זינגען, איך וויל ניט אליין!
רחל: גוט, שא. לאמיר אלע זינגען, זינג ברוך, משה-דוד'ל,
איך וועל אויך! (זיי פארציהען א טאן אלע דריי:)

חד גדיא! חד גדיא!

א ציגעלע, א ווייסינקע,

הערט אויס אבות-זבנים,

דער טאטע האט באצאלט פאר איהר

צוויי גילדען מזומנים!

חד גדיא, חד גדיא!

א פסח'דיגע לידעלע,

כ'וועל זינגען מיט א ניגון,

א מוסר פאר די עלטערע,

פאר קינדער א פארגעניגען!

חד גדיא, חד גדיא!

הערט זיך איין א מעשה'לע,

וואס האט פאסירט אמאל,

מיט א ציגעלע א ווייסינקע,

פאר גילדען בלוז א פאר!

חד גדיא, חד גדיא!

(די אמעריקאנער קינדער אפלאדירען שטארק, דזשייק בלייבט
זיצן פארטראכט)

רחל: ווארפט א בליק אף דזשייק'ען. וואס איז מיט דיר,
דזשייק? וואס ביזטו געבליבן זיצן אזוי פארטראכט?

דזשייק: דו ווייסט, רחל, איך האב דאס ביי מיין טאטן קיין-
מאל ניט געזען! איך ווייס ניט וואס איך בין! איך בין ניט א

איד, נים א גוי! איד וועל אויסוואקסן און גארניט וויסן! איד
וועל דאס היינט פאפא'ן זאגן! איד שעם זיך וואס איד ווייס נים!
צילי: (נאך א קורצן שווייגן) שא, דזשייק, פאפא וועט קומן
אהיים, וועלן מיר אים זאגן: מיר ווילן א סיידער, דעצאל!
דזשייק: גיי, פאפא וועט זיך אויסלאכן פון אונז!
צילי: נארעלע, פארוואס זאל ער לאכן! פאפא איז דאך אויך
א איד!

דזשייק: (צו ברוך'ן) דו מי עי פעיווער ברוך, זינגט נאך-
אמאל, איי לייק איט!

(זיי זעצן פאר די ווייטערדיגע פערזן פון זעלבן לידעלע):

א נאשערין, א קעצעלע,
מיט איר ביוון אייגל
א כאפ געטאן, א שלעפ געטאן
מיט אירע שארפע נעגל.
א כאפ געטאן, א שלעפ געטאן
אין א בייזער שעה,
מיין ציגעלע, די ווייסינקע,
געוואלד זי איז נישט!
א ציגעלע, א ווייסינקע,
הערט אויס אבות-זבנים,
דער טאטע האט באצאלט פאר איר
צוויי גילדן מזומנים,
חד גדיא, חד גדיא!

רחל: (אין איילעניש) קינדער, אהיים! דער טאטע וועט
ווארטן מיט'ן סדר! (זיי לאזן זיך צו דער מיר.)

דזשייק: (צו רחל'ען) איד וויל זען אייער סדר? קען איד?
צילי: (צו דזשייק'ען) איד אויך, ברוך, קען איד גיין צו אייך?
סיידי (שטייט אויף פון קארפעט) איד וויל אויך, מי טו!
דזשייק: (צו רחל'ען) טאקע, לאמיר זיי מיטנעמן! זאלען זיי
האבען א „סורפרייז“, הע!

דזשייק: (פריילאך נעמט זיך אן מיט רחל'ען פאר די הענט,
צילי טוט דאס אייגענע מיט ברוך'ן, משה-דוד'ל נעמט סיידן
פאר'ן הענטל) זיי גייען אין א קארהאזד, און זינגען
חד גדיא! חד גדיא!

א ציגעלע, א ווייסינקע, (זינגען ביז זיי פארשווינדן פון דער
סצענע.)

פארהאנג.